

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2019. április 9-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Gyurgyik Erzsébet
vezetői referens

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2019. április 9-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Iktatószám: LMKOHFL/133-7/2019.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít.

Az értékelés – a Képviselő-testületi megtárgyalást követően – megküldésre kerül a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatait, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző ellenőrzésének alkalmával tett megállapításokat
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján;
- a bűnmegelőzési program főbb pontjait (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számát az általuk elkövetett bűncselekmények számát, a bűnelkövetés okait,
- a civil szervezetekkel való együttműködés kereteit.

A Gyvt. 14. §-a alapján a gyermek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelem sokrétűségét mutatja a beszámoló összeállításához felkért Intézmények száma, amelyek az alábbiak:

- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézménye
- Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye
- Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Tagintézménye

- Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőljosi Tagintézménye
- Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal Felsőljosi Kirendeltsége
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya
- Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs

Valamennyi Intézményvezetőnek, munkatársnak és jelzőrendszeri tagnak a 2018. évi munkájáért és a beszámoló elkészítéséért ezúton is köszönetet mondunk.

Kérem a T. Képviselő-testület a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozat-tervezet

.../2019.(.....) ÖH

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Határozat

Felsőljós Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2019. április 9.

Lajosmizse, 2019. március 28.

Juhász Gyula sk.
polgármester

FELSŐLAJOS

**BESZÁMOLÓ FELSŐLAJOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI
FELADATAINAK ELLÁTÁSÁRÓL**

**FELSŐLAJOS
2019.**

BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	6
2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások Felsőlajoson.....	7
2. b) A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.....	11
2. c) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	12
3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata.....	14
3. b) A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatá beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról.....	47
3.c) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézményének beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről.....	49
3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	51
3. d.) A Lajosmizsei Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőlajosi Tagintézmény beszámolója a 2018. évi gyermekvédelmi tevékenységéről.....	55
4.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai.....	56
5.) Jövőre vonatkozó elképzelések, javaslatok.....	56
6.) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása: Beszámoló a Kecskeméti Rendőrkapitányság Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről.....	56
7.) A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).....	57

**A gyermekjóléti és gyermekvédelmi
feladatok ellátásának átfogó értékelése**

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lakosság száma és koreloszlása 2018. december 31-én
(Összehasonlító tábla a 2011.-2018. december 31-i adatokkal)

Település	Településtípus	Lakosság (fő)	0-2 éves korúak	3-6 éves korúak	7-14 éves korúak	15-18 éves korúak	0-18 éves korúak
Felsőlajos (2018)	Község	943	25	27	67	42	161
Felsőlajos (2017.)	Község	940	26	23	67	48	164
Felsőlajos (2016.)	Község	948	19	27	72	53	171
Felsőlajos (2015.)	Község	950	18	27	76	53	174
Felsőlajos (2014.)	Község	939	13	22	79	51	165
Felsőlajos (2013.)	Község	932	10	26	83	43	162
Felsőlajos (2012.)	Község	936	7	30	88	46	171
Felsőlajos (2011.)	Község	969	16	33	94	45	188

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

Felsőlajos településen a lakosságszám és a 0-18 éves korosztály kisebb mértékű csökkenést mutat, az elmúlt évhez képest a 0-2 éves korosztály és a 7-14 éves korosztály az előző évhez jelentős változást nem mutat, a 3-6 éves korosztály csekély mértékben növekedett, míg a 15-18 éves korosztály esetén csekély mértékű csökkenés tapasztalható.

2.a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Felsőlajoson

*(Készítette: Szivós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)*

I. Személyi feltételek

A törvényben meghatározott, jegyzői hatáskörbe utalt gyámügyi feladatokat 2018. évben is egy főállású, szociális munkás végzettséggel rendelkező köztisztviselő látta el, osztott munkakörben.

A gyermekvédelem kapcsán hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapításával foglalkozunk.

II. hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek

Halmozottan hátrányos helyzetű: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

a) a nevelésbe vett gyermek,

b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben a meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapításáról külön határozatban kell rendelkezni.

2018-ban Felsőlajoson 6 fő hátrányos helyzetű és **1 fő** halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket tartottunk nyilván.

III. Ügyiratforgalom

2018. évben gyermekvédelem és gyámügyi igazgatás ügyben iktatott ügyiratok száma:

45 főszám

52 alszám

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

IV. Pénzbeli és természetbeni ellátások

IV/1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény alapján - jegyzői hatáskörben - nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezményre való jogosultság feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben meghatározott kedvezmények igénybe vételére.

2017. december 31-én **18 fő** volt jogosult településünkön **gyermekvédelmi kedvezményre**, **2018. évben 18 fő részére került megállapításra és 19 főnek megszűnt, így 2018. december 31-én 17 fő volt jogosult, ami 13 családot érintett.**

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására nem került sor.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem				Összesen
	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a felét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a fele, illetve annál több, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el	az öregségi nyugdíj legkisebb összegét eléri, de annak 130%-át nem haladja meg	az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át meghaladja, de annak 140%-át nem haladja meg	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	2	7	8	0	17

Forrás: saját összeállítás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem egy rendszeres pénzellátást jelent. Megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési normatív kedvezményre és az augusztus és november hónapban adandó egyszeri támogatásra (Erzsébet-utalvány formájában), valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére (pl.: tankönyvtámogatás).

Egyszeri pénzbeli támogatás

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága**

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást (6.000.-Ft) nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az *a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.*

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek **a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján**

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű természetbeni támogatást (6.500.-Ft) nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

2018. augusztusában **20 fő (9 fő alapösszegű; 11 fő emelt összegű)** részére igényeltünk le egyszeri támogatás, amelyre **112.000.-Ft**-ot fizettünk ki,

november hónapban **18 fő (9 fő alapösszegű; 11 fő emelt összegű)** részére igényeltünk le természetbeni támogatást, Erzsébet-utalvány formájában, melynek összege **125.500 Ft**.

2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás igénylésére kérelem az elmúlt évben nem érkezett.

IV/2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást biztosító ellátások

1. A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Felsőlajos Község Önkormányzata 2018. évben is megszervezte a **gyermekek nyári napközbeni ellátását**, amelyben **11** gyermek vett részt.

2. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést köteles megszervezni a megfelelő időtartamban és biztosítani a gyermekek számára.

A hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen kell biztosítani.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az alábbiak szerint biztosítja:

A bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

Az iskolásoknak, a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon.

2018. évben Felsőlajoson:

tavaszi szünetben **3** gyermek étkezett **2** napon keresztül
nyári szünetben **3** gyermek étkezett **43** napon keresztül,
őszi szünetben **3** gyermek étkezett **3** napon keresztül,
téli szünetben **2** gyermek étkezett **3** napon keresztül.

V. A jövőre vonatkozó javaslatok és célok meghatározása

A családnak nagy szerepe van a gyermeknevelésben. Amennyiben a jövő nemzedékek érdekében tenni akarunk valamit, elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni. Az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt cél.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében még szorosabb együttműködés a családokkal, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére.

A településen élő fiatalok és gyermekek jelentik falunk jövőjét is, ezért tartom szükségesnek a helyes életvezetési szabályokat gyermekkorban tudatosító nevelését - prevenció keretében – az óvodai nevelés és iskolai oktatás keretein belül.

2. b) A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2012. (III.27.) önkormányzati rendelete 4/A. § (1) bekezdése alapján a szociális igazgatásokról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi. III. törvény (továbbiakban: Szt.) 45. § (3)–(5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az önkormányzat rendkívüli települési támogatást nyújt különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások mérséklésére.

2. c) A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

(Készítette: Suba Benedek – Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági szervezete – gazdasági vezető)

A bölcsődei, valamint az oktatási, nevelési intézményekben a gyermekétkeztetés biztosítása a települési önkormányzat feladata, mely feladatot Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete látja el, a Gyvt. vonatkozó előírásai alapján.

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése alapján természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
- b) az óvodában,
- c) a nyári napközis otthonban,
- d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
- e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,
- f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],
- g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

Ha törvény másként nem rendelkezik, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szabályozza az étkezési térítési díj kedvezményre való jogosultság feltételeit. A kedvezményeket kérvényezni, a jogosultságot igazolni kell.

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése kimondja, hogy az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani az alábbi esetekben:

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése alapján az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani az alábbi esetekben:

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

2018-ban kedvezményes étkezésben részesülők száma

Óvodában:	ingyenes étkező:	36 fő
	összes étkező:	40 fő

Általános iskolában:	kedvezményes étkező (50%):	21 fő
	ingyenesen étkező:	6 fő
	összes iskolai étkező:	60 fő

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 2016. 01. 01. napjától hatályos változása értelmében a települési önkormányzat kötelező feladatává vált az iskolai szünidő, valamint a bölcsőde és óvoda zárva tartása esetén a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a hátrányos helyzetű, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak ingyenesen.

2018. évben tavasszal 3, nyáron 3, ősszel 3, télen 2 gyermek vette igénybe a szünidei gyermekétkeztetést.

3. a.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

(Készítette: Józsné Dr. Kiss Irén – Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye - Intézményvezető

1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1.1. A családsegítés célja és feladata

A családsegítés célját és feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (a továbbiakban: Szocvtv.) 64. §-a határozza meg: a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés tartalmáról, feladatairól:

A családsegítés keretében biztosítani kell

- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- a szociális segítőmunkát, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

1.2. A gyermekjóléti szolgáltatás célja és feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás célját, tartalmát és feladatát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (a továbbiakban: Gyvtv.) 39. és 40. § - a határozza meg: a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszűnését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése;
- a válsághelyzetben levő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátásokhoz történő hozzájutásának szervezése,
- a szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményekben működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről,
- iskolai szociális munkát biztosíthat.

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (családgondozással) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,
- kezdeményezni
 - egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,
 - szociális alapszolgáltatások igénybevételét,
 - egészségügyi ellátások igénybevételét,
 - pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

1.3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény, EGYYSZI) alapító okirata tartalmazza az ellátandó feladatok körében a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat és gyermekjóléti alapellátásokat, közte a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást. Az Intézmény fenntartója - 2013. július 01. napjától jelenleg is - Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi és Szociális Közszolgálató Társulás.

2016. január 1-jétől gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat keretében működtethető. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szoc.t. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

1.4. Működési terület

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe, összesen 176 km², a KSH adatai szerint 2018. január 1-én lakosság száma 12 217 fő volt, a lakások száma 5.254.

1.5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

A szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az - szükség esetén - kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi családra. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint - a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő egyének, családok.

A szolgálat igénybevétele térítésmentes. Az alapellátás igénybevétele - jogszabályban meghatározott eseteket kivéve - önkéntes.

A család-és gyermekjóléti szolgáltatás igénybe vehető személyesen a Lajosmizse, Dózsa György út 104-106. szám alatt, az Intézmény székhelyén. Elérhető a 76/556-186, illetve a 76/556-188 telefonszámon, faxon: 76/356-020 számon és elektronikus levélben a cssszlm@gmail.com címen.

Ügyfélfogadási rend Lajosmizse településen, a Dózsa György út 104-106. szám alatti székhelyen (Egészségház):

Hétfőn:	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Kedden:	8.00 – 10.00	
Szerdán:	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
Csütörtökön:	8.00 – 12.00	
Pénteken:	10.00 – 11.00	

Ügyfélfogadási rend Felsőlajos településen, az Iskola út 12. szám alatti nyitva álló helységben (Faluházban):

Szerdán:	8.00 – 10.00
----------	--------------

1.6. Személyi feltételek

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.) 4 000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő családsegítőt ír elő, vagy - ha ez magasabb létszámot eredményez - minden 25 ellátott családra 1 fő. 3 fő családsegítő és a felett közülük vezetőt kell kinevezni. Szociális asszisztens ajánlott létszámként kerül meghatározásra, 10 000 fő lakosságszámra vetítve 1 fő. A lakosságszám alapján 3 fő családsegítő kötelezően, az ellátott családok száma alapján 7,3 fő családsegítő, 1 fő szociális asszisztens ajánlottan alkalmazandó.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában a 2018. évben 7 státuszt biztosított az Intézmény. A 2018-ban 4 fő érkezett a Szolgálathoz, illetve 3 fő hagyta el különböző okokból, a 2017. évben tapasztalható magas fluktuáció mérséklődött. Új problémaként lépett fel viszont, hogy a megüresedő álláshelyekre szakképzett munkaerő nem jelentkezik, az üres álláshelyek betöltése nehézkes. A családsegítő munkakörbe felvett személyek megfeleltek az Nmr. által előírt képesítési előírásoknak. 1 fő esetében a családsegítői munkakörben elfogadott végzettség megszerzése az év folyamán megtörtént, így családsegítő munkakörben került továbbfoglalkoztatásra, 1 fő szakképzett, közfoglalkoztatottként dolgozó személy pedig közalkalmazotti jogviszonyban került foglalkoztatásra.

2018. december 31-én foglalkoztatott létszám 6 fő családsegítő, akik közül 1 fő ellátja az intézményvezető-helyettesi, 1 fő a szolgálatvezetői feladatokat is. Szociális asszisztens feladatkörben nincs foglalkoztatott személy, a feladatellátáshoz kapcsolódó adminisztratív feladatokat a családsegítők és az Igazgatóság szervezeti egységének munkatársai végzik.

1.7. Továbbképzések

Szolgálatunk munkatársai 2018. évben is rendszeresen részt vettek különböző szakmai rendezvényeken:

- a megyei módszertani hálózat éves szakmai konferenciáján és szakmai napjain,
- a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal adatvédelmi szakmai napján,
- a kecskeméti Család- és Gyermekjóléti Központ éves gyermekvédelmi konferenciáján.

A munkatársak számára TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projekt keretében biztosítottuk a szupervíziót, ezt ösztől havi egy alkalommal vehetik igénybe a szolgálat munkatársai.

A szolgáltatás hatékony működése érdekében a jó gyakorlatok felkutatására is nagy hangsúlyt fektettünk, ennek keretében Pécssett megtekintettük a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szegregátum-programját, egy tanodát és a Gandhi Gimnáziumot. Reményeink szerint a látottak segítik a hátrányos helyzetű személyekkel végzett munkánkat.

1.8. Tárgyi feltételek

Lajosmizsén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik, az ügyfélfogadás egy erre a célra kialakított, akadálymentesen megközelíthető helyiségben történik. A helyiségben történik a Család- és Gyermekjóléti Központ, a RÉV Szenvedélybetegsegítő Szolgálat és a Máltai Szeretetszolgálat helyi ügyfélfogadása is, a közös használat az ügyfélfogadási idő beosztása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az emeleten található a családsegítők munkaszobája, illetve az adminisztrációs feladatok (iktatás) ellátáshoz kapcsolódó helyiség. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. Mindenki saját használatú íróasztallal és zárható szekrényel rendelkezik. Közös telefonhasználat, fax, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, illetve laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A multifunkcionális nyomtatók - szkennelésre is alkalmas - segítségével az iratanyagok elektronikus továbbítása gyorsan történik.

Az esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések és egyéb, feladatellátással kapcsolatos események helyszíne az emeleti Tanácsterem.

Felsőlajoson a Faluházban külön helyiség áll rendelkezésre a kliensfogadáshoz, amelyben adóttak a szakmai munkához szükséges tárgyi feltételek.

A feladatellátást segíti, hogy a TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projekt keretében megtörtént a laptopok cseréje 2018-ban, emellett vetítővászon, projektor, digitális fényképezőgép és egy multifunkcionális irodai nyomtató került beszerzésre. A terepmunkát szolgálati kerékpár és egy Volkswagen Transporter mikrobusz igénybevételel lehet végezni.

1.9. Jogi és szakmai szabályozás változásai

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működését alapjaiban érintő jogszabályváltozások nem jelentek meg az év folyamán. A szabályozást érintően kiemelendő a működést szabályozó szakmai protokollokban érdemi változás nem történt.

A 2018. évi munkára a január 1-től bevezetett szociális diagnózis, és a szeptembertől hatályba lépő óvodai és iskolai szociális segítő munka jelentős hatással nem volt, mindkettő a család- és gyermekjóléti központok feladatkörét bővíti, a települési szolgálatokhoz csak közvetetten kapcsolódnak. A vezetői megbízású személyek továbbképzési kötelezettsége a család- és gyermekjóléti szolgálat vezetőjét érinti, az ő jelentkezése megtörtént, képzése várhatóan 2019-ben válik esedékessé.

A szociális szakdolgozók továbbképzési rendszerének átalakítása miatt a pontszerző ciklus minden szakdolgozó esetében 2018. júliussal újraindult, ez a képzési kötelezettségek teljesítését az elkövetkező 4 évben befolyásolja. A képzési rendszer átalakítása a képzési terv folyamatos felülvizsgálatát igényli.

2. A jelzőrendszeri működés

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszeri működése kiterjed a kiskorú és nagykorú személyekre. A jelzőrendszeri feladatokat a Szocvtv. és a Gyvt. külön-külön szabályozza, mindkét törvény előírásait egyidejűleg alkalmazzuk.

2.1. Családsegítői jelzőrendszer

A családok segítése érdekében a településen veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. Jelzési kötelezettséggel bíró tagok:

- a jegyző,
- a járási hivatal,
- szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény,
- pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat.

A fentiekén túl az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

2.2. Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében jelzőrendszeri feladatokat látnak el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen
 - a védőnői szolgálat,
 - a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

A fenti intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

2.3. Intézkedés jelzés esetén

A jelzés alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feltérképezi a problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a szolgáltatás céljáról, tartalmáról, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a probléma-specifikus segítségnyújtás megszervezése érdekében más szolgáltatásokkal, intézményekkel, hivatalokkal, hatóságokkal. Meghatározott problémakörök esetén a Szolgálat hatósági eljárást kezdeményez.

A jelzések nyomán munkatársaink sokoldalú tevékenységet folytatnak annak érdekében, hogy a gyermek egészséges testi, lelki és szellemi fejlődését veszélyeztető hatásokat enyhítsék, szükség esetén intézkedéseket tegyenek a veszélyeztető tényezők elhárítására. A jelzés sok esetben további veszélyeztető tényezők feltárásához vezet, ezekre az esetmunka során derül fény.

A hatékony munka érdekében több esetben a jelzőrendszeri tagokkal közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. A szolgálat a jelzés kapcsán megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetmegbeszélését, szükség esetén esetkonferenciát, tevékenységével biztosítja a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

A jelzések kezelése során a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól szóló protokoll alapján jár el a Szolgálat. A jelzés érkezését követően annak tartalmi vizsgálata történik meg, a családsegítő a családot a lehető legrövidebb időn belül személyesen keresi fel, hogy tisztázza a jelzés tartalmát, feltárja annak okait, információt nyújt a családnak a jelzésben foglalt problémáról és annak lehetséges megoldásáról. A jelzés tartalmától és a feltárt problémától függően egyszeri ügyintézés, alapellátásba vétel vagy (súlyos veszélyeztetés esetén) hatósági intézkedés kezdeményezése történhet. A megtett intézkedésekről a családsegítő írásos visszajelzést ad a jelzőnek (kivéve állampolgári bejelentés esetén).

2.4. Jelzések száma 2018-ban

Lajosmizse településen élő személyeket illetően 282 esetben érkezett jelzés, ebből 266 esetben 18 év alatti, 16 esetben pedig nagykorú ügyében érkezett a jelzés. Felsőlajos területéről 2 esetben érkezett jelzés, a jelzésben érintett személy minden esetben 18 év alatti volt.

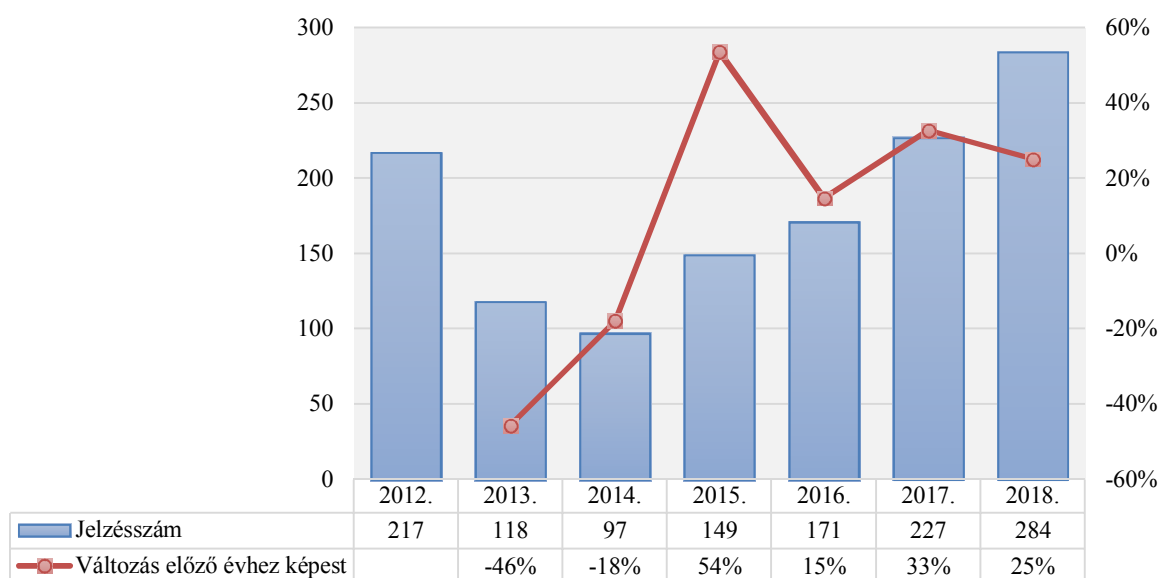
Jelzések száma 2018-ban, gyakoriság szerinti sorrendben

Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma
Köznevelési intézmény	167
Védőnő	39
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	30
Szociális és gyermekjóléti szolgáltatók	16
Egyéb egészségügyi szolgáltató	15
Allampolgár	6
Önkormányzat, jegyző	5
Rendőrség	4
Gyámhivatal	2
Összesen	284

Forrás: 2018. évi statisztikai és nyilvántartási adatok

A 2012-2014 időszakban a jelzések számának csökkenése volt megfigyelhető, a 2014. évben fordult a trend és jelentős emelkedés kezdődött, mely a 2018. évben is folytatódott.

Jelzések száma éves összesítésben (2012-2018)

Forrás: Éves statisztikai és nyilvántartási adatok

A magas jelzésszám mögött jelentős részben a jelzőrendszeri működés hatékonyságának további javulása, a jelzőrendszeri tagok közötti szorosabb együttműködés húzódik meg, de a jelzések alapját és okait a településen lévő egyéni sorsok, családi krízishelyzetek és veszélyeztetettségi tényezők adják. A jelzőrendszerre vonatkozó jogi és szakmai szabályozás változása összességében magasabb érzékenységet eredményezett, ami a jelzések számának emelkedését is okozta.

A **köznevelési és a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények** esetében a jelzések száma továbbra is emelkedő tendenciát mutat, az összes jelzés 69,4%-a ezekből az intézményekből származik. A jelzések döntő többsége a települési intézményektől származik, de a középfokú oktatási intézményektől is egyre magasabb számban kapunk jelzéseket. A jelzések oka jellemzően az *igazolatlan hiányzás*, a jelzések tartalmát tekintve gyakoriak a *magatartási problémák*, a *felszerelések hiánya*, a *nem megfelelő higiénés állapot* (pl. fejtetvesség, ápolatlanság) és jelentős számban jelenik meg *szülői együttműködés hiánya*.

Az **egészségügyi ellátások** a jelzőrendszer második legintenzívebben működő részének tekinthetők, az összes jelzés 19%-át ebből a forrásból kaptuk. Ezen belül kiemelendő a védőnői hálózat működése, mely az egészségügyi szolgáltatóktól érkező jelzések 72%-át adta a 2018.

év során. Az évben a Bács-Kiskun Megyei Kórház a jelzések 22%-át adta, tapasztalataink szerint a kórházi szociális munkással egyre hatékonyabb együttműködés alakul ki, mely a védőnőkkel együtt fontos alapját jelenti a csecsemőkkel kapcsolatos veszélyeztetések megfelelő kezelésének. Szakorvosoktól összesen 2, az orvosi ügyelettől 1 jelzést kaptunk (összesen 5%), a házi gyermekorvosoktól az év során egyetlen jelzést sem kaptunk. Az egészségügyi szolgáltatóktól jellemzően *elhanyagolás, bántalmazásra utaló jelek* észlelése, *gondozatlan vagy alulgondozott várandósság, a születendő gyermek fogadásához szükséges feltételek hiánya* illetve az ellátás során a *szülői együttműködés hiánya* témában érkeztek jelzések.

A személyes gondoskodást nyújtó **szociális és gyermekjóléti szolgáltatások** az összes jelzés 5,5%-át adják, itt jellemzően a kecskeméti család- és gyermekjóléti központ, illetve más települések család- és gyermekjóléti szolgálatai küldtek jelzéseket.

A **rendőrség** 4 esetben küldött jelzést, érkező jelzések a bűncselekmények esetén *gyermek érintettségéről* szólnak, 2018-ban ez lopást, testi sértést jelentett, 1 esetben családon belüli erőszakról is kaptunk információt. Az **állampolgári bejelentések** száma 2018-ban visszaesett, összesen 6 jelzés érkezett, ebből 2 nagykorú (idős) személy veszélyeztetettségét jelezte.

Jelzést adott még az évben a **települési jegyző** 5 alkalommal, illetve a **gyámhivatal** helyi kirendeltsége 2 alkalommal. Egyéb jelzőrendszeri tag az év folyamán nem élt jelzéssel a Szolgálat felé.

Az esetek 40%-ban egyszeri jelzés történik, melyek egyszeri ügyintézés vagy alapellátásban történő gondozás keretében hatékonyan orvosolható problémákat takarnak (pl. a hiányzásról szóló igazolás késedelmes benyújtása tekinthető tipikus problémának). A jelzések 60%-a viszont halmozottan jelentkezik, adott gyermekre akár 6 jelzés is érkezik egy éven belül. E téren a növekvő igazolatlan hiányzások (10, 30 illetve 50 óra feletti mulasztás), illetve tartósan fennálló magatartásbeli problémák, szülői elhanyagolásra utaló jelzések tekinthetők tipikusnak. A halmozódás a gondozott családok tekintetében is kimutatható, a jelzések 13%-a három családhoz köthető, ugyanis a gyermekekre külön-külön több jelzés érkezett.

A probléma típusok tekintetében az összes jelzés 62%-a hiányzáshoz (tankötelezettség mulasztása) köthető, a második leggyakoribb (14%) probléma az együttműködés hiánya, ez utóbbi a köznevelési intézmények és az egészségügyi ellátórendszer felé is megnyilvánul, a harmadik helyen az elhanyagolás szerepel (7%).

2.5. Jelzőrendszeri és szakmaközi megbeszélések

A Szolgálat 2018-ban hat alkalommal tartott jelzőrendszeri értekezletet/szakmaközi megbeszéléseket (01.19-én, 03.29-én, 05.18-án, 08.16-án, 09.28-án és 11.16-án). A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről összefoglaló feljegyzést és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok közül rendszeresen és aktívan megjelent a Meserét Óvoda és Bölcsőde, illetve a Fekete István Általános Iskola lajoszimizsei és felsőlajosi telephelyének gyermekvédelmi felelőse, a védőnői szolgálat munkatársai, a kecskeméti Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai, illetve a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselője. Több alkalommal részt vett lajoszimizsei Rendőrőrs munkatársa, egy alkalommal pedig a gyermekvédelmi képviselő, illetve a Gondozási Központ vezetője.

A szakmaközi megbeszéléseken feldolgozott témák közül kiemelendő:

- Problémás jelenségek megbeszélése, együttgondolkodás és javaslattétel a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére.

- Tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, az igazolt és igazolatlan hiányzások magas száma.
- Iskolai szociális munka 2018. évtől történő bevezetése.
- Felzárkózás esélyét növelő helyi pályázatok megvalósulásával kapcsolatos információk, kiemelten a TOP 5.2.1-15 BK1 „Szegregált területen élő társadalmi együttműködést erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizse Városban” című pályázat.
- 2018. január 19-én a Magyar Máltai Szeretetszolgálat munkatársai a pécsi telepprogramokról kapcsolatban osztották meg tapasztalataikat.
- Jogszabályváltozások, szakmai szabályozó dokumentumok változásai, a változásokhoz kapcsolódó feladatok
- Prevenációs programok.
- Jelzőrendszeri tagok által hozott kérdések, problémák, felvetések.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2018. évi szakmai munkáját Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára dísztermében, 2019. február 20-án tartott éves szakmai tanácskozásán mutatta be az Intézmény. A tanácskozáson a jelzőrendszeri munkával kapcsolatban előadást tartott a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Módszertani Főosztályának munkatársa is.

2.6. Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

A 2018. évi intézkedési terv esetén a TOP 4.3.1. és TOP 5.2.1. projekthez kapcsolódó feladatok végrehajtása megkezdődött, a szeptembertől kezdődő időszakban számos program indult el. Az intézményi feladatellátáshoz kapcsolódó tevékenységek az Intézkedési Tervben foglaltaknak megfelelően végrehajtásra kerültek. A teljesítéssel kapcsolatos részletes információk az éves szakmai tanácskozáson kerültek bemutatásra.

2018. évi Intézkedési tervben foglalt feladatok és teljesülésük.

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Részben teljesült, befejezés 2019-ben várható.
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanításmentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Pszichodráma Fiatalok eredményességi tréningje TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült. A pszichodráma ütemezés szerint 2018-ban megvalósult A fiatalok tréningje 2019-ben valósul meg.
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások) TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattá válás megelőzése	Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő program. TOP-5.2.1-15-BK1	Ütemezés szerint teljesülés, megvalósulás 2019-ben várható.
12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Tematikus koordinációs megbeszélések, szakmai tanácskozások szervezése TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
13.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése TOP-5.2.1-15-BK1	Részben teljesült, 2019-ben a program folytatódik.
14.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Teljesült az Egészségkép keretében
15.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült az Egészségkép keretében
16.	Egészségvédelem. Fog és szájjápolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
17.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
18.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült az Egészségkép keretében
19.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében
20.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült az Egészségkép keretében

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
21.	2017. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült
22.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom)
23.	Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata	Szakmai egyeztetések	Teljesült Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában is.
24.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók. Szemégyűjtés, Konténer kihelyezése Csótányirtás, rágcsálóirtás. Köztisztasági fórum.	Időarányosan teljesült. (köztisztasági fórum, környezettisztasági akció)
25.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„ Allásinfó ” információs adatbázis működtetése. Információ nyújtása, önéletrajzok, motivációs levelek írása. Delegálás projekt felé	Teljesült (folyamatosan)
26.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszerének fejlesztése	Teljesült
27.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” módszereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felülvizsgálata	Teljesült
28.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Teljesült (337 gyermek)
29.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáférése javítása	Tanya-gondnoki szolgálat működtetése	Teljesült 2018. augusztus 1-től

Forrás: 2018. évi Helyi Jelzőrendszeri Intézkedési Terv

3. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége

3.1. Ellátottak száma és alapvető jellemzői

2018-ban Lajosmizsén és Felsőlajoson a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat gondozásában lévőek száma összesen: 595 fő, akik **183** családban élnek, a gyermekek száma **360** fő.¹

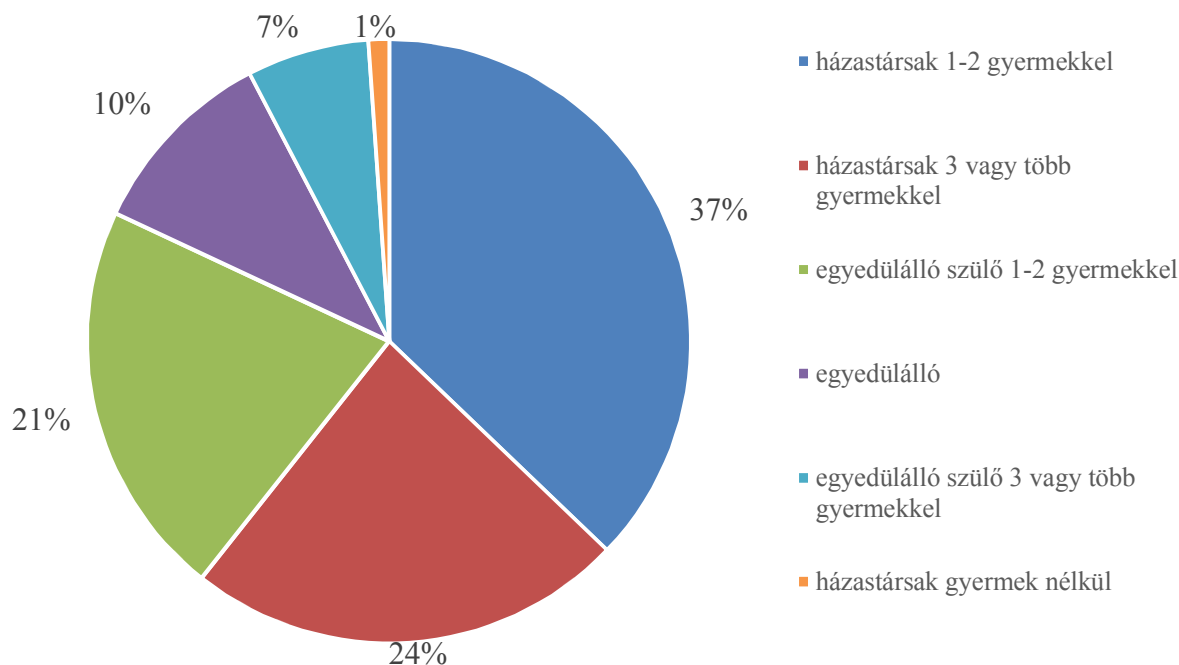
A gondozásban lévő gyermekek többsége továbbra is alapellátásban részesül. A hatósági intézkedésben érintettek körébe tartoznak a védelembe vettek (107 fő), a nevelésbe vettek 37 fő, ideiglenes hatállyal elhelyezett 4 fő és családba fogadott 15 fő volt.² A teljes évet figyelembe véve a teljes létszám kb. 10%-kal magasabb (391 fő), ennek oka az ellátásba kerülő, onnan kikerülő személyek közötti eltérés, illetve az egyes gondozási kategóriák közötti átmozgások.

Gazdasági aktivitásukat tekintve az ellátásban részesülő családokban magas arányú a munkanélküliség és az inaktivitás. A gondozott személyek közül gazdaságilag potenciálisan aktív csoportokba tartozó személyeknek alig 30%-a foglalkoztatott, 45%-a álláskereső, és 25%-a inaktív státuszú. Jelentős a mezőgazdasági idénymunkákból, alkalmi munkákból élők száma. A gazdasági aktivitás fenntartásában fontos szerepe van a települési közmunka-programnak.

Iskolai végzettségük szerint a szolgáltatást igénybe vevők döntő többsége alacsony képzettségű, az érettségivel, befejezett felsőfokú iskolai végzettségűek csak nyomokban vannak jelen, a szakiskolai, szakközépiskolai végzettségűek száma is a települési átlagnál alacsonyabb.

A *családszerkezetre vonatkozóan* megállapítható, hogy magas a gyermeket/gyermeket egyedül nevelő szülők száma (28%), illetve magas a 3 vagy több gyermeket nevelő családok száma (31%). A kliensek 10%-a egyedülállóként él. A gondozott családok 61%-a azonban együtt élő szülők (házastársak) és gyermekek közössége.

Gondozott családok szerkezete

Forrás: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartásai

3.2. Forgalmi és szolgáltatási adatok

¹ 2018. évi KSH adatszolgáltatás módszertana alapján, 2018. december 31-i jelentési időpontra számolva

² Család- és Gyermekjóléti Központ nyilvántartása alapján

A Család- és Gyermejkölési Szolgálat a 2018. évben is intenzív segítő tevékenységet folytatott. Az összesített tevékenységszám 3169 volt. A korábbi évhez képest a tevékenységszám csökkent, és jelentős a feladatok közötti belső átszerveződés is. A 2016-2018 évi adatok áttekintése során megfogható, általános tendenciát nem találtunk, évről évre változik, mely tevékenységi forma felé mutatkozik nagyobb szükséglet.

Tevékenység	Tevékenység száma
Családlátogatás	1039
Segítő beszélgetés	502
Adományközvetítés	400
Ügyintézésben segítségnyújtás	351
Esetkonzultáció	252
Információnyújtás	187
Tanácsadás	185
Közvetítés központhoz	86
Esetkonferencia	54
Szolgáltatás közvetítése	43
Kapcsolat ügyelet	24
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	17
Környezettanulmány	11
Jogi tanácsadás	5
Egyéb, fentiekbe nem sorolható	13

Forrás: 2018. évi KSH adatszolgáltatás módszertana alapján, 2018. teljes, Felsőlajos és Lajosmizse településeket egybevéve

3.2. Együttműködés a Család- és Gyermejkölési Központtal

Szolgálatunk az év folyamán 54 alkalommal tartott a Központ jelzőrendszeri tanácsadója és az esetmenedzserek részvételével esetkonferenciát, amely 47 családot, összesen 181 főt érintett. Felsőlajoson élő családot 1 esetkonferencia érintett. Az előző évhez viszonyítva mind esetkonferenciák, mind az érintett személyek száma emelkedett. Az esetkonferenciák pozitív tapasztalata, hogy az érintett családok és a meghívott szakemberek is megjelennek a megbeszéléseken, ezáltal mindenki számára megfelelő, problémához illeszkedő megoldások szülehetnek.

Rendszeresek voltak a Központ esetmenedzsereivel lebonyolított közös családlátogatások, konzultációk, folyamatosan megtörtént a kölcsönös tájékoztatás a gondozási folyamat kapcsán.

3.3. Szünidei gyermekétkeztetésben való részvétel

Intézményünk az Önkormányzattól kapott adatok alapján részt vesz a Gyvt. 21. § (1) g) pontja szerinti szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában.

Szünidei étkezésben részt vevők száma

Időszak		Igénylők száma (fő)	Ebből óvodás
Tavaszi szünet		223	35
Nyári szünet	Június	168	13
	Július	183	11
	Augusztus	183	11
Őszi szünet		185	35
Téli szünet		185	35

Forrás: Család-és Gyermekjóléti Szolgálat nyilvántartásai

A településen élő, szünidei gyermekétkeztetésre jogosult közel 400 gyermek családja számára az étkezés igényléséhez a Szolgálat munkatársai megkereső tevékenységgel tájékoztatást nyújtottak, igény szerint az igénylésben ügyintézési segítséget nyújtottak. Ennek ellenére a jogosultak jelentős része nem veszi igénybe az étkezési lehetőséget. 2018-ban az előző évhez visszaesést tapasztaltunk az igénybevételben, az adagszám 24%-kal csökkent.

Sajnos sok esetben fordul elő, hogy az igényelt étkezésért az előzetes tájékoztatás ellenére sem jön el a szülő. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai ez esetben - a kiskorú gyermekek ellátása érdekében - ismételten felhívják a figyelmet az étkezési lehetőségre, amihez igénybe vesszük együttműködő partnereink, pl. a Roma Nemzetiségi Önkormányzat segítségét is.

3.4. Nyári gyermektáborok

A Gyvt. értelmében az Intézmény feladata a szabadidős programok szervezése, a 2018. évben ez a program szorosan kapcsolódott a TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 pályázathoz. A tábor programjain július 2-6. és július 9-7. között 20-20 gyermek vett részt. A programok alapját a sport adta, ennek az egészségre gyakorolt kedvező hatása mellett kiemelendő a közösségi tevékenységhez szükséges készségek fejlesztése, szocializáció támogatása. A sportolásnak a Lázár Bence Lajosmizsei Labdarúgó Sportcentrum adott otthont. A programok között szerepelt a lajosmizsei Rendőrőrs és a Tűzoltóság felkeresése, ahol a gyermekek ízelítőt kaptak az adott szervezet munkájából. A program részét képezte a Liza Aqua & Conference Hotel nyílt medencéiben történő fürdőzés.

3.5. Luca-napi gyermekkarácsony

Intézményünk hagyományaihoz híven 2018-ban is megrendezte a Luca Napi Gyermekkarácsonyi Ünnepséget, amelyen 337 gyermek kaphatott ajándékot (ruha, játék, tanszerek, édesség), a támogatók jóvoltából. A helyszínt Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára biztosította.

A program első részében az iskola 2. e. osztályának műsorát láthatták a meghívottak, majd a Főnix Dance táncstúdió növendékei következtek. A Mikulás érkezését a „Szandy hercegnő meséli” produkció vezette fel (előadók: *Klajkó Szandra* és *Nemec Mariann*).

3.6. Alkotóműhely

A TOP-5.2.1-15-BK1-2016-00001 projektben a tanév rendjéhez igazodva, heti egy alkalommal tartunk hátrányos helyzetű, döntően a szegregált területen élő gyermekeknek foglalkozást. A foglalkozásokban a szociális készségek fejlesztése, helytörténeti és roma kulturális ismeretek bővítése, illetve kreatív alkotó tevékenységeken keresztül a különböző szakmák és művészeti formák megismerése zajlik adott területen jártas szakemberek bevonásával.

A családsegítés folyamatában rendkívül nagy segítséget jelent a program, mert a gyermekekkel és családjaikkal intenzívebb foglalkozás révén hatékonyabb segítségnyújtásra nyílik lehetőség,

nem csak a problémák irányában válik szenzitívebbé a rendszer, hanem a tehetséggyondozásban is lehetőség nyílik.

A foglalkozásokon hangsúlyosan megjelenik az ön- és társismeret, a konstruktív kommunikációs és kapcsolati mintázatok, a koncentráció, tartós figyelem, érzelmi stabilitás fejlesztése a meglévő készségek, ismeretek felismerésével, felszínre hozásával és támogatásával.

3.7. Bűnmegelőzési programok

Szintén a projekt keretein belül törekszünk a bűnmegelőzéssel és közbiztonsággal kapcsolatos szemléletformálásra. A tervezett program korosztályos bontásban az óvodás kortól az időskorig terjedően tartalmaz szemléletformáló programokat a rendőrség szakembereinek bevonásával.

A bűnmegelőzéssel kapcsolatos tevékenységet erősíti, hogy a Szolgálat szakmaközi megbeszélésein a rendőrség munkatársai rendszeresen részt vesznek.

3.8. Egyéni és csoportos foglalkozások

A projekt támogatásával a családi kapcsolatok, azon belül is a szülő-gyermek kapcsolatok támogatását, szociális készségek fejlesztését elősegítő csoportfoglalkozás indult 2018. októberében, 16 fő részvételével.

A projekt akcióterületén élő gyermekek számára iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok keretén belül pszichodráma foglalkozás kezdődött meg 6 gyermek részvételével. A tanév rendjéhez igazodó foglalkozások heti egy alkalommal 2 órás időkeretben történnek, a tevékenység célja a kreatív készségek fejlesztése, szocializáció segítése, közösségi működés elősegítése.

4. Tapasztalatok

4.1. A veszélyeztetettség és szociális problémák általános tényezői

A gyermekek veszélyeztetettségének kialakulása során szinte minden esetben összetett okrendszerrel beszélhetünk, ebben megjelenik egy-egy kiemelhető veszélyeztető tényező, ugyanakkor számos más oki tényező kell ahhoz, hogy tényleges veszélyeztető helyzet alakuljon ki. A 2018. évben a veszélyeztető tényezők alapvetően nem változtak, a hangsúlyokban tapasztaltunk eltolódásokat.

Demográfiai típusú veszélyeztető tényezők: az emberi életútnak két kritikus időszak van, mely a szociális problémáknak való kitettség jelentős kockázatával jár: a gyermekkor és az időskor. A helyi tapasztalatok ezzel összhangban állnak, az év során jelzésben érintett személyek döntő többsége 18 évnél fiatalabb, a nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések pedig döntően az időskorhoz kapcsolódnak.

A veszélyeztetett személyek esetében sok esetben megjelenik az *anyagierőforrások elégtelensége*, a magas inaktivitás és alacsony foglalkoztatottság a szülők körében, ebből fakadóan jellemző a munkajövedelmek hiánya, a szociális ellátásokra utaltság magas foka. Időseknél az alacsony nyugdíjvédelem jelent kockázatot, különösen azon esetekben, ahol az időseknek nem volt kellő jogosultsági ideje vagy a háztartás gazdálkodásában az elhunyt házastárs nyugdíja volt a fő bevételi forrás.

A hátrányos helyzetű családoknál egyértelműen azonosítható a mintázat, mely tartós és magas fokú *gazdasági inaktivitással* (alacsony munkaintenzitással), szociális ellátásokra való nagy fokú rászorultsággal társul. Ez a mintázat intergenerációs módon jelenik meg, folyamatosan

újratermelődik az érintett társadalmi rétegekben, melyből kitörni csak nagy erőfeszítésekkel, tartós és intenzív segítségnyújtással lehet.

A jövedelmi szegénységben fontos tényező, hogy a *szociális transferek* jelentős része hosszú évek óta változatlan összegű, így egyre kisebb mértékben jelentenek segítséget a családoknak. A munkaerő-piac irányában ható kényszerítő erő pedig az alkalmi vagy szezonális jellegű, jellemzően fekete foglalkoztatás irányában mozdul el, nem pedig a stabil munkaviszony létrehozása felé.

A jövedelmi szegénységhez gyakran társul a *pénzkezelési ismeretek, készségek hiánya*: a megszerzett jövedelmek esetén rossz hatékonyságú felhasználással rontja tovább a helyzetet. Alapvetően az élethelyzet komplex módon megerősíti a rövid távú stratégiák alkalmazását, a hosszú távú, előrelépést jelentő stratégiák kialakítását pedig gátolja.

A jövedelmi szegénységhez kapcsolódik a *lakhatási szegénység* jelensége. Az alacsony bevétel mind a saját tulajdonú, mind a bérlemény jellegű lakhatás minőségét rontja. A hátrányos helyzetű csoportoknál nagy arányban van jelen a szívdességi lakáshasználat, ami rendkívül instabil helyzetet jelent a családnak, de a bérelt ingatlanokban sem jobb érdemben a helyzet. Kecskemét vonzáskörzetében az ingatlanok és bérlemények ára is rendkívüli mértékben nőtt a kereslet fokozódása miatt, ami az alacsony jövedelmű családok számára elérhetetlenné teszi az elfogadható minőségű lakhatást. A megfizethető árszinten csak a komfort nélküli, alacsony komfortfokozatú, leromlott állapotú ingatlanok maradtak, illetve az érintettek csak a tanyavilág mélyén tudnak letelepedni, ahol a közszolgáltatások elérése nehézkes, a szociális ellátórendszer is csak alacsony hatósággal képes nyomon követni a történéseket.

A hátrányos helyzet egyik fő oka és egyben következménye az *alacsony iskolai végzettség*. Az iskolai lemorzsolódás kockázata a tapasztalatok alapján az életkorral együtt emelkedik, alapvetően a szakképzés időszakában (9-10. osztály) tetőzik. Mivel a tankötelezettség a 16. életév betöltésével megszűnik, ebben az életkorban sokan hosszú időszakra vagy végérvényesen kiesnek az oktatásból. Az alacsony iskolai végzettség egyik legfontosabb előrejelző indikátora a szülők iskolai végzettsége – amennyiben ez 8 általános iskolai osztály vagy kevesebb, jelentős kockázata van a lemorzsolódásnak. Az alacsony iskolai végzettség a felnőttkori szociális problémák (alacsony munka-intenzitás, jövedelmi és lakhatási szegénység) egyik fontos előre jelzője.

Az alacsony iskolai végzettség és egyéb hátrányos tényezők növelik a *kulturális javak fogyasztási deficitjét* – ide értve az állampolgári jogok és kötelezettségek ismeretétől a közösségi kulturális tartalmak fogyasztásáig -, ami a többségi társadalomban való aktív részvételt gátolja.

A családi *szocializációs hiányok* és *kortárs csoportok negatív hatása* alapvetően meghatározóak az életpálya szempontjából. A családi működés zavarai gyakran hozott mintázatokra épülnek, sok esetben komoly veszélyeztetettséget (elhanyagolás, bántalmazás, akár szexuális abúzus) eredményeznek. A kortárs csoportok hatása különösen a felső tagozatos – középiskolás korosztályban magas, a nem megfelelő környezet számos veszélyeztető helyzetet (lemorzsolódás, korai várandósság, szerhasználat, bűnelkövetés vagy áldozattá válás) eredményezhet. A rossz kapcsolati hálózat a kutatások alapján erőteljesen korlátozza a felfelé irányuló társadalmi mobilitást, gátolja a „kitörést” még azokban az esetekben is, amikor az egyén akarattal tesz az előrejutásért.

Sok családban megjelenik a *szenvedélybetegség*, egészen fiatal korban megjelenik a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a gyógyszerfüggőség, illetve nagymértékben terjed az egyéb pszichoaktív szerek (un. dizájn drogok) használata. Ez utóbbi esetében a kínálat szakemberek számára is nehezen követhetően változik, az olcsó, de rendkívül egészségkárosító szerek elsősorban a

szegényebb társadalmi csoportok között nyertek teret. Nem egy esetben az egész család érintett a problémában, a foglalkozásokon résztvevő gyerekek élményszerű beszámolóban tudósítanak az egyes szerek elkészítéséről, ismerik a kapcsolódó szlenget és a hatásokat. Nehezíti a kezelést, hogy ezeket a szereket olyan anyagokból készítik, melyek nem minősülnek kábítószernek, így a hatósági fellépés ezek ellen szinte lehetetlen.

Összefoglalva a jelzőrendszeri tagok által is megjelölt, s a Szolgálat munkatapasztalata alapján is azonosítható, veszélyeztetettséget előidéző okokat, körülményeket a gondozásban lévő ügyfelek esetében a legfontosabbak:

- anyagi problémák (alacsony foglalkoztatottság, tartós (rögzült) inaktivitás, alacsony szintű munkajövedelem, szociális ellátásokhoz való alacsony hozzáférés),
- szülők alacsony iskolázottsága (8 általános vagy annál kevesebb befejezett iskolai osztály),
- rossz lakhatási körülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, leromlott állag, gettósodott városrészek, rendezetlen lakhatási viszonyok, hulladékfelhalmozás),
- életviteli problémák (szenvedélybetegségek, egyéb devianciák, generációkon átívelő szocializációs zavarok, szegénykultúra)
- családi problémák (párkapcsolati problémák, konfliktusok, kapcsolati erőszak), kiemelendő a fiatalkorúak korán létesített életvitelszerű együttélése, korai gyermekvállalás,
- egészségügyi problémák (diagnosztizálatlan és kezeletlen krónikus megbetegedések, szenvedélybetegségekből fakadó egészségkárosodások, mentálhigiénés és pszichiátriai problémák, rendezetlen társadalombiztosítási jogviszonyból fakadó hátrányok, elhanyagolásból fakadó egészségkárosodások).

4.2. A gondozásban lévők száma

A magas lakosság és gyerekszám önmagában magasabb esetszámot generál, a járási adatokat tekintve Lajosmizse esetszáma hozzávetőlegesen a lakosságszámmal és a területi gyermekszámmal arányos. Önmagában a magasabb jelzésszám nem mutat összefüggést a település alapvető demográfiai folyamataival, ezért más magyarázó tényezőket is figyelembe kell venni. Ezek közé tartozik a településen jelentős lakosságszámú szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület - a jelzőrendszeri tevékenység és a családok gondozása jelentős részben erre a területre koncentrálódik.

Tapasztalataink szerint hatékonyabb jelzőrendszeri munka is az esetszámok jelentős emelkedését eredményezi. Ha a problémákkal korábbi stádiumban találkozunk, lehetőség nyílik a tervezhető, hosszú távon kíséret biztosító együttműködést a családokkal, szükség esetén pedig a hatósági intézkedés valamely formája felé továbblépést.

Adataink szerint a védelembe vétel alapvetően tartós, jó esetben is csak az alapellátás szintjéig történik visszalépés, amit sokszor újbóli védelembe vétel követ, ez pedig az esetszámok emelkedése irányában hat. A Szolgálatunk gondozásából való kikerülés sokszor csak a család elköltözésével vagy a nagykorúság elérésével (illetve a tankötelezettség lejártával) történik meg.

5. Pénzügyi-gazdasági adatok

A szociális alapszolgáltatás költségvetési törvény alapján biztosított állami támogatás bevétele 2018. évben 8.840.000 Ft volt.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kiadásainak döntő többségét (87%-kát) a személyi jellegű kiadások tették ki, ebben az előző évhez képest nem volt változás. A személyi kiadások tekintetében a garantált bérminimum összegének emelkedése a meghatározó, a szociális hozzájárulási adó csökkent, összességében a személyi kiadások emelkednek évről évre. Az illetmény és járulékai összesen 35.710.776 Ft-ot, a dologi kiadások 5.023.776 Ft-ot, a beruházások 209.797 Ft-ot tettek ki.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok és feladatok meghatározása

6.1. Együttműködés projektek keretein belül

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésében a 2018-2020 időszakban meghatározó a települési szinten működő, felzárkózás esélyét nyújtó pályázatok lebonyolítása:

- A TOP 5.2.1-15 BK1 „*Szegregált területen élő társadalmi együttműködést erősítő helyi szintű komplex programok Lajosmizsén*” című pályázat keretein belül a szegregátum területét érintő komplex felzárkózási program kerül megvalósításra, melynek lebonyolítója az Intézmény. A programok szervesen kapcsolódnak a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységéhez, kiegészítve azt speciális, célcsoport igényeihez igazodó programelemekkel, tevékenységekkel.
- TOP-4.3.1-15 „*Leromlott városi területek rehabilitációja*” című pályázat lebonyolítója Lajosmizse Város Önkormányzata. Intézményünk projektje keretében a szegregált területen található szociális bérlakások felújításához kapcsolódó szociális szakmai feladatokat látjuk el, illetve a felújítandó közösségi házban további projekt-programokat kívánunk megvalósítani.
- A EFOP 1.3.4-16-2017-00056 „*Közös értékeink sokszínű társadalom - Roma Kulturális Összetartozás*” című pályázat lebonyolítója a Romano Chachipe Lajosmizse Egyesület. A program a hátrányos helyzetű személyeket érintő elemeiben Intézményünk szoros együttműködésre törekszik.
- A TOP-5.1.1-15-BK1-2016-00001 „*Együttműködés a helyben foglalkoztatásért – Bács-Kiskun megyei foglalkoztatási- és gazdaságfejlesztési együttműködés*” című pályázat keretein belül a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal az alacsony foglalkoztatási helyzet javítására képzési programokat és foglalkoztatást támogató tevékenységeket működtet, melyben Intézményünk együttműködik.

6.2. Jelzőrendszerrel kapcsolatos feladatok

A hatékony és eredményes feladatellátáshoz elengedhetetlen a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés, a közös munka további fejlesztése, a stratégiák egyeztetése. A jelzések emelkedő száma miatt továbbra is a jelzőrendszeri munka hatékonyabbá tételét, a **preventív kockázat-felderítést** helyezük a szakmai munka fókuszába.

A korai szakaszban feltárt veszélyeztető tényezők kezelése potenciálisan a későbbi, komolyabb beavatkozást igénylő problémák kialakulásának kockázatát csökkenti. Nagy hangsúlyt fektetünk a veszélyeztetettségi tényezők mélyebb megismerésére, a mögöttük álló folyamatok hatékonyabb kezelésére.

Az időskorúak és más veszélyeztetett célcsoportok problémáinak észlelő- és jelzőrendszerét jelentősen fejleszteni kívánjuk, ebben előrelépést jelent a településen működő tanyagondnoki szolgálat, melynek tapasztalatait összegezve folytatjuk a szolgáltatás fejlesztését.

A szakmaközi megbeszélések alkalmával az aktuális problémák működésén túl hangsúlyt helyezünk arra, hogy a jelzőrendszeri tagok egymás működését jobban megismerjék, illetve tematikusan előadókat kérünk fel, hogy a jelzőrendszer működéséhez szükséges ismereteket bővítsük.

6.3. Egyéb célkitűzések

Kiemelt feladatnak tekintjük a **fiatalkorú várandósság terjedésének megakadályozását**. A feladathoz szükséges a veszélyeztetett célcsoportok felmérése, a felvilágosító tevékenység „újrágondolása” a szülők és a fiatalok körében, a fogamzásgátlás lehetőségeinek átgondolása, szűrővizsgálatok megszervezése a célcsoport számára. A feladat a célcsoporttal dolgozó szakemberek (szociális munkás, gyermekorvos, védőnő, nőgyógyász, stb.) intenzív együttműködését igényli.

Másik kiemelt téma a **szerhasználattal kapcsolatos jelenségek** megismerése és hatások intézkedések kidolgozása. E téren is szükséges a részletes helyzetfelmérés, a kockázati tényezők felderítése. Szükséges az ismeretek bővítése, megvitatása, szakmaközi egyeztetéseken ezek egyeztetése. Lehetséges kiindulási alapnak tekintjük a „tenni akaró szülők” bevonását, erre épülve közösségi akciók kidolgozását, mely a szerhasználat személyi és környezeti tényezőit is érinti.

A jelzésekben elfoglalt kiemelkedő szerepe és a hosszú távú negatív hatások miatt kiemelt célnak tekinthető az **iskolai lemorzsolódás** kezelése. E tekintetben a kockázati tényezők azonosítása fontos, a tankötelezettséget mulasztó diákok körében pontos felmérésük szükséges. Reményeink szerint 2019 folyamán az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység településünkön is elérhető lesz, a lemorzsolódás tekintetében fontos együttműködő partnerünknek tekintjük az iskolában dolgozó szociális szakembert.

Átgondolásra érdemes a szakmai erőforrások bővítése **önkéntesek** bevonásával, illetve a hátrányos helyzetű csoportokban referenciaként működő kortárs segítők bevonásával.

7. Zárszó

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel szorosan együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, érdekeik védelme, szükségleteik biztosítása érdekében. Ezen tevékenységet a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhöz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

Lajosmizse Város
Önkormányzata
Egészségügyi,
Gyermekjóléti és Szociális
Intézményének Helyi
Jelzőrendszeri Intézkedési
Terve Lajosmizse és
Felsőlajos települések
vonatkozásában

Tartalomjegyzék

I.	JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE	35
II.	JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI	35
III.	2018. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE	36
IV.	JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA	39
V.	2019. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK	39
VI.	MELLÉKLET	8

I. I. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI INTÉZKEDÉSI TERV HÁTTERE

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (1) k) pontja alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít.

Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat az éves szakmai tanácskozást követően, minden év március 31-éig készíti el. Az intézkedési terv tartalmazza:

- a) a jelzőrendszeri tagok írásos beszámolójának tanulságait,
- b) az előző évi intézkedési tervből megvalósult elemeket,
- c) az éves célkitűzéseket,
- d) a településre vonatkozó célok elérése és a jelzőrendszeri működés hatékonyságának javítása érdekében tervezett lépéseket.

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatást nyújt az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához, illetve összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

II. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI TAGOK BESZÁMOLÓINAK TANULSÁGAI

A jelzőrendszeri tagok beszámolóinak tanulságai az alábbiak szerint foglalhatók össze:

- A beszámolókat a jelzőrendszeri tagoktól formailag egységesen kértük, ez javította az adatszolgáltatás minőségét, de egyes esetekben továbbra is csak felszínes tájékoztatást kapunk.
- A nem kellő hatékonyságú együttműködésről 1 esetben kaptunk jelzést, ez a gyermekorvost érintette és a hiányzások visszaszorítására irányult.

A jelzőrendszeri beszámolókból megjelölt kiemelkedő problémák részben a korábbi évekkal azonosak voltak:

- Iskolai hiányzások, melyek vizsgálata gyakran további veszélyeztető tényezők felderítését eredményezik. Az iskolai hiányzások tekintetében a felső tagozatos gyermekek között emelkedő tendencia mutatkozik, a 9-10. osztályos fiatalok között kiugróan magas a jelzések száma.
- Elhanyagolás, ápolatlanság, személyi higiénia hiányosságai, iskolai felszerelés hiányosságai.
- Szülői együttműködés elégtelensége, olykor teljes hiánya.
- A Romániából érkezők között a gondozatlan várandósság, iratok hiánya, szolgáltatások igénybevételéhez szükséges feltételek hiánya.
- Szenvedélybetegség, szerhasználat a családban.
- Családon belüli konfliktusok, erőszak.

A 2018. évi tevékenységről szóló beszámolóban megjelenő új problémák:

- Kiskorúak várandóssága.

A jelzőrendszeri beszámolóban a veszélyeztető tényezők súlyosságának értékelésére kértük a tagokat, az 5 fokozatú skálán a legsúlyosabb veszélyeztető tényezőnek az alábbiakat értékelték:

- Szülők, család életviteli problémái
- Gyermek elhanyagolása
- Kiskorúak drogfogyasztása
- Kiskorú gyermek várandóssága

A legkisebb problémának az alábbiakat jelölték meg

- Egyéb személyek, rokonok általi veszélyeztetés
- Kilakoltatás veszélye
- Szülők betegsége, mely akadályozza a gyermek ellátását
- Gyermek beilleszkedési nehézsége
- Gyermek tartós betegsége, fogyatékosága

Az értékek alapján feltételezhető, hogy a magas pontszámú problémák erősen jelen vannak, illetve ezek kezelése fokozott terhelést jelent a jelzőrendszeri tagok intézményeire, szakembereire. Az alacsony pontszámúak esetében a kisebb előfordulási gyakoriság, illetve létező kezelési rutinok állhatnak a háttérben.

A jelzőrendszeri munka értékelése az éves szakmai tanácskozáson, 2019. február 20-án megtörtént, a tevékenység átfogó bemutatása az éves Gyermekvédelmi beszámolóban történik meg.

III. FEJEZET

2018. ÉVI INTÉZKEDÉSI TERV TELJESÜLÉSE

A 2018. évi Intézkedési tervben foglalt intézkedések megvalósulása a probléma, a tervezett intézkedés és annak teljesülése vonatkozásában. Az Intézmény 2018. évi Intézkedési terve két alrészről állt össze, az első a projektek keretein, a második az intézményi feladatellátáson belül megvalósuló feladatokat, tevékenységeket, eseményeket tartalmazta.

Projekt feladatcsoport

	Probléma	Feladatok, tevékenységek	Teljesülés
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Részben teljesült, befejezés 2019-ben várható.
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.

4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanítás-mentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Pszichodráma Fiatalok eredményességi tréningje TOP-5.2.1-15-BK1	Részből teljesült. A pszichodráma ütemezés szerint 2018-ban megvalósult A fiatalok tréningje 2019-ben valósul meg.
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások) TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattá válás megelőzése	Bűnmegelőzést, a közbiztonság javítását elősegítő program. TOP-5.2.1-15-BK1	Nem teljesült, megvalósulás 2019-ben várható.
12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Tematikus koordinációs megbeszélések, szakmai tanácskozások szervezése TOP-5.2.1-15-BK1	Teljesült, ütemezés szerint a 2018. évi programok megvalósultak.
13.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése TOP-5.2.1-15-BK1	Részből teljesült, 2019-ben a program folytatódik.

Intézményi feladatcsoport

1.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Teljesült
2.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	Teljesült
3.	Egészségvédelem. Fog és szájpótlási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
4.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült

5.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	Teljesült
6.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
7.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	Teljesült
8.	2017. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	Teljesült
9.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Teljesült (6 alkalom)
10.	Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata	Szakmai egyeztetések	Teljesült Lajosmizse és Felsőlajos vonatkozásában is.
11.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók. Szemégyűjtés, Konténer kihelyezése Csótányirtás, rágcsálóirtás. Köztisztasági fórum.	Részben teljesült. (köztisztasági fórum, környezettisztasági akció)
12.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„ Allásinfó ” információs adatbázis működtetése. Információ nyújtása, önéletrajzok, motivációs levelek írása. Delegálás projekt felé	Teljesült
13.	Időseket érintő ellátatlanság és veszély-helyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszer-ének fejlesztése Ügyintézés.	Teljesült
14.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” módszereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felülvizsgálata	Teljesült
15.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermekek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Teljesült 337 gyermekkel
16.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása	Tanya-gondnoki szolgálat működtetése	Teljesült 2018. augusztus 1-től

IV. FEJEZET

JELZŐRENDSZERI MŰKÖDÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA

A jelzőrendszeri működés hatékonyságának növelésére az intézmény részéről a 2019. évben az alábbi intézkedéseket tervezzük:

- belső szabályozók folyamatos felülvizsgálata, módosítása a jogszabályok és szakmai szabályozókban foglaltak megvalósulása érdekében.
- a veszélyeztetettséggel kapcsolatos jelzések kockázatelemzése, az elemzés alapján a belső folyamatok optimalizációja, kritikus területeken intézkedési tervek létrehozása és megvalósítása révén,
- preventív jelleggel az első jelzés kapcsán kockázatelemzés végzése a jelzéssel érintett családok körében,
- a járási központ bevonása a szociális diagnózis elvégzése érdekében, hogy a család hatékonyabban férjen hozzá a szükséges szolgáltatásokhoz,
- jelzőrendszeri együttműködés elősegítésére a szakmai közeli megbeszéléseken tematikus előadások, tájékoztatók, fórumok megvalósítása.

V. FEJEZET

2019. ÉVI CÉLKITŰZÉSEK

Az intézmény 2019. évi Intézkedési terve két alrészből áll össze, melyek a projektek keretein és az intézményi feladatellátáson belül megvalósuló feladatokat, tevékenységeket, eseményeket tartalmazzák. Az egyes tevékenységek az 1. számú mellékletben kerülnek bontásra:

Lajosmizse, 2019. március 5.

Józsáné dr. Kiss Irén
Intézményvezető

MELLÉKLET

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
1.	Szegregátum szociális bérlakásainak leromlott állapota	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	4 család (6 lakrész)	2019. július-október	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Felújítások sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
2.	Szegregátum környezeti leromlottsága	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	kb. 500 fő lakónépeség	2019. tavasz	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Fejlesztések sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
3.	Közösségi tér hiánya	TOP-4.3.1-15-BK1 - Leromlott városi területek rehabilitációja	kb. 500 fő lakónépeség	2019. tavasz	pályázati forrás	Önkormányzat	pályázati dokumentáció	Felújítás sikeres végrehajtása	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
4.	Szegregátumban élő fiatalok szocializációjának hiányosságai	Alkotóműhely TOP-5.2.1-15-BK1 - A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	kb. 20 fő 18 év alatti személy	2019. tanév rendje szerint	pályázati forrás	Köznevelési, közművelődési intézmények	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló, kiállítás	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
5.	Szegregátumban élő fiatalok szabadidő hasznos eltöltése tanítás-mentes időszakban	Sport- és szabadidő tábor	40 fő (2x20 fő) 25%-ig célterületen kívüli bevonás	2019. július	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
6.	Szegregátumban élők szülői kompetenciáinak hiányosságai	Szülői eredményességi tréning	1 csoport	2019. szeptember	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
7.	Szegregátumban élő fiatalok kompetenciáinak hiányosságai	Fiatalok eredményességi tréningje Pszicho-dráma	1 csoport	2019. szeptember	pályázati forrás	Köznevelési intézmények (javaslat)	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
8.	Szegregátumban élők szociális támogatásának megerősítése	Folyamatos szociális munka megteremtése. Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	kb. 180 fő	2019 teljes év	pályázati forrás	teljes helyi intézményrendszer	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
9.	Képzési, foglalkoztatási hiányosságok	Képzések	50 fő	2019 teljes év	pályázati forrás	képzési intézmények	EFT, jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
10.	Szegregátumban élők egészségügyi helyzetének javítása	Egészségügyi programok (szűrések, tájékoztató előadások)	kb. 180 fő	2019. október	pályázati forrás	EFOP 1.3.4.	jelenléti ív, szakmai beszámoló,	tervezett célérték elérése	Pályázat rendje szerint	Pályázati szabályok szerinti közzététel
11.	Szegregátumban a bűnelkövetővé, ill. áldozattú válás megelőzése	Bűnmegelőzést, közbiztonság javítását elősegítő program.	Csoportok: szülők, óvodások, iskolások, pedagógusok egyéb szakemberek , idősek	2019 teljes év	pályázati forrás	rendőrség	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel
12.	Helyi tevékenységek koordinációja	Szakmai megbeszélések szervezése	tematikusan érintett intézmények munkatársai	2019. 4 alkalom	pályázati forrás	helyi szervezetek TOP 5.1.1 TOP 5.1.2 EFOP 1.3.4.	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
13.	Alacsony környezet-tisztasági kultúra.	Környezet-tisztasági akciók.	Szegregált terület lakossága.	2019. április és november	pályázati forrás	Önkormányzat Roma Nemzetiségi Önkormányzat Civil szervezetek Lakosság.	Számlák Jelenléti ív Fotó-dokumentáció	Közterületek hulladék-mentesítés Szelektív zsák használata	Adatgyűjtés és elemzés	Képviselő-testületi és bizottsági ülések. Szakmaközi megbeszélés
14.	Igény- és szükségletfelmérés	Szegregátum teljes felmérése	kb. 180 fő	2019. április	pályázati forrás	-	jelenléti ív, fotó-dokumentáció, beszámoló,	tervezett célérték elérése	jelenléti ív	Pályázati szabályok szerinti közzététel
15.	Egészségvédelem.	Speciális mozgás.	Speciális mozgást igénylő óvodások.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Területi védőnők. Gyógytornász. Óvoda.	Védőnői nyilvántartás	1 óvodai csoport bevonása	Egészségügyi i Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
16.	Egészségvédelem. Hepatitis A vírus elleni védekezés.	Tájékoztató előadás és foglalkozás. Helyes kézmosás megtanulása.	1-2.osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészség-fejlesztők. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi i Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
17.	Egészségvédelem. Fog és szájápolási kultúra hiánya.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	3-4.osztályos tanulók.	Egészségügyi 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Fogorvosok. Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi i Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
18.	Egészségvédelem Egészséges életmód és táplálkozás.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	5. osztályos tanulók.	Egészségügyi 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők	Védőnői nyilvántartás.	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
19.	Egészségvédelem. Szexuális felvilágosítás.	Szexuális felvilágosítás.	6. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők . Iskola.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
20.	Egészségvédelem. Káros szenvedélyek nélküli élet.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	7. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október.	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők . Iskola. RÉV.	Védőnői nyilvántartás	Minden iskolás gyermek.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
21.	Egészségvédelem A mellrák kérdéskörei.	Tájékoztató előadás és foglalkozás	8. osztályos tanulók.	Egészségügyi Hét. 2019. október.	Intézményi erőforrások.	Iskolavédőnő. Egészségfejlesztők . MAZS Alapítvány. Iskola	Védőnői nyilvántartás	Korosztályos lányok.	Egészségügyi Hét értékelése.	Intézményi közzététel szerint
22.	2018. év munkájának értékelése	Éves Szakmai Tanácskozás	45 fő	2019.02.20	Intézményi erőforrások.	CsGySz Jelzőrendszeri tagok.	Jelenléti ív. Előadás prezentációk	Egységes jogalkalmazás.	Szakmai beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
23.	Jelzőrendszeri tagok folyamatos együttműködésének és információ-áramlásának biztosítása.	Szakmaközi megbeszélések	Helyi jelzőrendszeri tagok 15 fő	6 alkalom	Intézményi erőforrások	Jelzőrendszeri felelős Jelzőrendszeri Tagok.	Jelenléti ív. Jegyzőkönyv.	Veszélyeztetettség észlelésének javulása. Folyamatos részvétel és kommunikáció.	Beszámoló	Meghívó. Jelenléti ív Beszámoló
24.	Korai várandósság	Intézkedési terv kidolgozása	Érintett szakemberek	2019 teljes év	Intézményi erőforrások	CsGySz védőnők nőgyógyász pedagógus	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	Stratégia kidolgozása, megvalósítás megkezdése	beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó
25.	Szerhasználat	Intézkedési terv kidolgozása	Érintett szakemberek	2019 teljes év	Intézményi erőforrások	CsGySz védőnők pedagógus, addiktológus	Jelenléti ív, jegyzőkönyv	Stratégia kidolgozása, megvalósítás megkezdése	beszámoló	Intézményi közzététel szerint Meghívó
26.	Alacsony foglalkoztatottság egyes társadalmi csoportokban	„Állásinfó” információs adatbázis. Önéletrajzok, motivációs levelek írása.	Álláskeresők Inkatívák	2019 teljes év	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	CsGySz BKMM KH Foglalkoztatási Főosztály	CsGySz ügyvitel szerint	Min. 10 fő munkába állása.	Adatgyűjtés és elemzés	Intézményi közzététel szerint

	Probléma	Megoldást segítő feladatok, tevékenységek	Célcsoport, várható létszám	Határidő Időtartam	Erőforrások	Felelős és együttműködő partnerek	Dokumentálás módja	Siker kritérium	Értékelés módja	Kommunikációs terv bevonás
27.	Időseket érintő ellátatlanság és veszélyhelyzetek.	Időskorúak veszély-helyzetét észlelő- és jelzőrendszer-ének fejlesztése Ügyintézés.	Időskorúak	2019 teljes év	Intézményi személyi és tárgyi feltételek.	CsGySz Gondozási részleg Háziorvosok. Köz-szolgáltatók	Gondozási naplók	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
28.	Egyének, családok támogatása a családsegítés „hagyományos” mód-szereivel.	Adományok gyűjtése, kezelése, kiadása. Belső szabályozás felülvizsgálata	Krizishelyzetben lévő személyek, családok	2019 teljes év, kiemelten a téli időszak	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások	CsGySz Gondozási részleg	Adománykezelési dokumentáció	Krizishelyzet kialakulásának megelőzése.	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
29.	Értékek közvetítése.	Luca Napi Gyermekek Karácsonyi Ünnepe – Cipős doboz akció.	Hátrányos helyzetű családok gyermekei.	2018. december 13.	Intézményi személyi és tárgyi feltételek. Alapítványi erőforrások	CsGySz Civil szervezetek Lakossági partnerek	Névsor. Fotók.	300 gyermek	Beszámoló	Intézményi közzététel szerint Szakmaközi megbeszélés
30.	Tanyás körzetek szolgáltatáshoz való hozzáférése javítása	Tanyagondnoki szolgálat működtetése	400 fős lehatárolt területen	Folyamatos	Állami finanszírozás	Tanyagondnok	Jogszabály szerinti dokumentáció	Folyamatos működés	Szakmai beszámoló	Intézményi közzététel szerint

**3.b)A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról
(Készítette: Hajas János pártfogó felügyelő)**

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztálya az észlelő-jelző rendszer tagja. A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat valamint az Igazságügyi Osztály munkája több ponton szorosan összekapcsolódik. Az együttműködés főként a környezettanulmányok készítésében és a pártfogó felügyelet végrehajtásában nyilvánul meg.

A bűncselekményt elkövető fiatalok esetében a rendőrségi megkeresést követően, környezettanulmányt készítünk. Ilyenkor a Gyermekjóléti Szolgálattól információt kérünk a fiatalokról a környezettanulmány elkészítéséhez.

2018. évben Felsőlajoson fiatalok bűnelkövető esetében nem készült környezettanulmány. Legutóbb 2016-ban kerestem fel a települést környezettanulmány felvétele ügyében. Abban az esetben megkerestem az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársait. Ez a szám, csak úgy, mint Lajosmizsén meglepően alacsony. Mindkét településen azt a következtetést lehet levonni, hogy jól működik a bűnmegelőzés és a „látható rendőri jelenlét”, ami elriasztja a fiatalokat a bűncselekmények elkövetésétől. Tekintettel arra, hogy egyetlen egy környezettanulmányt sem kellett készítenem Felsőlajos településen, ezért a gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezőkre, családon belüli helyzetekre, veszélyeztetettségükre jellemző faktorokra nem tudok következtetni és konzekvenciákat levonni.

A megváltozott jogszabályok és gyermekvédelmi rendszer átalakítása következtében 2015. január 01. napjától a Járási Gyámhivatal által történő megkeresést követően is Szolgálatunk készíti el a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányokat a gyermekkorú és fiatalok vonatkozásában is. Ilyen felkérésre 2015. és 2016. és 2017. és 2018. évben nem került sor.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány elsődleges funkciója a gyámhatóság megelőző pártfogásról szóló döntésének megalapozása. A megelőző pártfogás a gyermek- és fiatalok bűnözés kezelésének preventív jellegű, gyermekvédelmi eszköze, célja a gyermekkorúak és fiatalok kriminális veszélyeztetettségének csökkentése, a bűnmegelőzési célzatú, korai beavatkozás érvényesítése. A megelőző pártfogáshoz kapcsolódóan a pártfogó felügyelők feladata a kriminális veszélyeztetettség szintjének felmérése és a veszélyeztetettséget csökkentő beavatkozásokra történő javaslattevés. Ennek eszköze a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány.

Fentiek miatt e dátumtól kezdődően még szorosabbá tettük az eddig is jól működő és szoros munkakapcsolatot, munkavégzést. A szakembereknek együtt kell gondolkodni, dolgozni az eredmény elérése érdekében.

A Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok esetében is beszerezzük a szolgálattól a szükséges információkat, és együttműködünk a pártfogó felügyelet eredményes végrehajtása érdekében. Szoros együttműködésre van szükség abban az esetben is, amikor az elrendelő hatóság külön magatartási szabályként előírja a pártfogolt részére a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával való kapcsolattartást, együttműködést. (2015.; 2016.; 2017. és 2018. évben ilyen eset nem érkezett.)

2015. január 01. napjától kezdődően e területen is kibővült a közös feladataink köre a megelőző pártfogás elrendelésével, végrehajtásának előkészítésével.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban a pártfogó felügyelőnek egy háromfokú skálán kell értékelnie a gyermekkorú, illetve a fiatalkorú kriminális veszélyeztetettségének szintjét. Ha a pártfogó felügyelő által készített kockázatértékelés alapján a gyermekkorú, illetve a fiatalkorú bűnmegelőzési szempontú veszélyeztetettsége magas fokú, a megelőző pártfogás elrendelése kötelező. Ha a kockázatértékelés alapján a veszélyeztettség közepes fokú, a gyámhatóság mérlegeli a megelőző pártfogás elrendelését. Mindebből az következik, hogy míg korábban a környezettanulmány elsődleges célja az ügyészi/bírósági döntés elősegítése, a bűnelkövető személyére vonatkozó információk nyújtása volt, addig a megelőző pártfogással összefüggésben a pártfogó felügyelőnek döntést kell hoznia arról, hogy szükségesnek tartja-e a megelőző pártfogás elrendelését, hiszen a veszélyeztettség magas szintjének megállapítása a megelőző pártfogás kötelező elrendelését vonja maga után. A veszélyeztettség közepes foka esetében a gyámhatóság döntéshozatala során figyelembe veszi a gyermekjóléti szolgálat javaslatát, a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmét, illetve az eset összes körülményeit.

A kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmány másik fontos funkciója a megelőző pártfogás keretében érvényesíthető beavatkozások meghatározása. A megelőző pártfogás kötelező tartalmi eleme a megelőző pártfogó felügyelővel való kapcsolattartás. A gyámhatóság a Gyvt. alapján kötelezi a gyermeket és a szülőt vagy más törvényes képviselőt a megelőző pártfogó felügyelővel való együttműködésre, a megelőző pártfogó felügyelővel az általa meghatározott időközönként történő személyes találkozásra. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 91/M.§ -a szerint a személyes találkozásra legalább havi egy alkalommal sor kell kerülnie.

A gyámhatóság a kapcsolattartáson kívül a pártfogó felügyelői szolgálat, illetve a gyermekjóléti szolgálat javaslata alapján magatartási szabályokat is megállapíthat.

A beavatkozásoknak a kockázatértékeléssel kibővített környezettanulmányban beazonosított kockázatok és szükségletek kezelésére kell irányulnia. A megelőző pártfogás komplex jellegéből adódik azonban, hogy a megállapított kockázatok és szükségletek kezelése a gyermekjóléti szolgálattal közösen, illetve megosztva történik. Egyes kockázati tényezők kezelése tehát a pártfogó felügyelő kompetenciájába, más tényezők, szükségletek kezelése a családgondozó kompetenciájába tartozik.

3.c) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőljajosi Tagintézményének beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységéről:

Készítette: Szarkáné Jurászik Zita -Tagintézmény Vezető Kovács Zsuzsanna Mária-
Gyermekvédelmi felelős

Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerének működéséért az óvoda vezetője felelős. Az ő munkáját segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős Kovács Zsuzsanna Mária, és aktívan részt vesz minden óvodapedagógus. A helyi óvodai nevelési program tartalmazza a gyermekvédelmi munka azon alapvető feladatait, melyet célul tűzött ki a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek segítésére.

1. Demográfiai mutatók:

Az óvodába járó gyermekek száma 2018. szeptemberében 54 fő.

Az óvoda létszáma változott a nevelési év során, 3 fő október 1-i statisztika után iratkozott be és kezdte meg az óvodát. Így létszámunk 57 főre nőtt.

2. Az önkormányzat által nyújtott ellátások:

A szociálisan anyagilag hátrányos gyermekek száma 1 fő (ennyien nyilatkoztak hivatalosan) azaz a teljes létszám 1.75%-a. Védelembe vett 3 fő.

Kedvezményes étkezésben részesülők adatai:

- 100%-os kedvezmény: 52 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

- Több odafigyelést, nagyobb toleranciát tanúsítunk ezen gyermekek irányába, segítve ezzel a testi-lelki, és értelmi felzárkóztatásukat.
- A sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekkel csoporton kívül egyénileg is foglalkozunk.
- Szülői értekezleteken, és családlátogatások alkalmával nevelési problémák, magatartási zavarok rendezéséhez segítséget nyújtunk.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálattal, szükség esetén kérjük a segítségüket.
- Külső szakember segítségét is kérjük a legproblémásabb esetekben.
- Ruhákat gyűjtünk a rászoruló családok részére.
- Az Önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatást kapnak.
- Részt vettünk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett Cipősdoboz-akcióban is.
- Délutánonként óvodánkban foci, zenei tehetséggondozás, mozgás foglalkozásokat tartunk díjmentesen, amelyekre a hátrányos helyzetű gyermekeket is várjuk.

4. Jegyzői hatáskörben tett intézkedések:

Jegyzői intézkedésekre sem került sor.

5. Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

A gyermekvédelmi megbeszéléseken, esetmegbeszéléseken (2019.01.22), konferencián intézményünket képviseltük. Megbeszélésen testvérpár védelembe vételével kapcsolatban kérték véleményünket. A gyerekek fejlődéséről és érzelmi állapotáról és a szülőknek az óvodával való kapcsolatáról adtunk tájékoztatást. Jelzőrendszeri feladatainknak eleget teszünk.

Megbeszéljük az aktuális problémákat, és segítséget kapunk azok megoldásában. Figyelemmel kísérik a problémás eseteket.

Probléma esetén a gyermekvédelmi felelős a csoportbeli óvónővel kimegy családot látogatni, és ha a szülővel nem jut megegyezésre, nem történik változás, a családsegítő segítségét kéri.

A védőnőkkel is pozitív az együttműködésünk, rendszeresen szűrték a gyermekeket, sok segítséget kaptunk és nyújtottunk is egymás munkájában.

Ebben a nevelési évben a Nevelési Tanácsadó 8 (8 fő októberi statisztikában benne volt, 0 fő későbbi) gyermeket sorolt BTMN kategóriába, 5 gyermekünk (5 fő októberi statisztikába, 0 fő későbbi) pedig SNI besorolást kapott a Szakértői Bizottság véleménye alapján. Ők a határozatok alapján megkapják az előírt, szakemberek által biztosított fejlesztéseket.

6. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása:

Pedagógiai Szakszolgálat keretein belül logopédus foglalkozik helyben a beszédhibás gyerekekkel. Szeretnénk, ha továbbra is megmaradna ez az ellátás, mert a szülőknek is segítség, hogy ingyenes és nem kell utazni a gyermekkel.

A Nevelési Tanácsadó gyógypedagógusa is legtöbbször helyben végte a vizsgálatait, szintén a szülők öröme. A munkája diagnosztikai jellegű, tanácsokat kapunk a gyermekek fejlesztéséhez is. Szeretnénk, ha ez továbbra is így működne.

A sajátos nevelési igényű gyermekeink fejlesztése gyógypedagógus által előző években is itt helyben valósult meg reméljük így történik ez az elkövetkező évben is.

7. Bűnmegelőzés intézményünkben:

Erkölcsei nevelés során fokozott figyelmet fordítunk a bűnmegelőzés témakörére.

Szerepjátékok során a pozitív mintákat erősítjük.

Közlekedés alapvető szabályait betartatjuk, gyakoroljuk.

Kutyás rendőr tart bemutatót óvodánkban és beszél munkája fontosságáról.

**3.ca) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége
gyermekvédelmi beszámolója
(Készítette: Hajdú Zoltánné Bölcsődei Intézményegység-vezető)**

Törvényi szabályozók és a bölcsőde gyermeklétszáma:

A bölcsőde a személyes gondoskodás keretébe tartozó, gyermekjóléti alapellátások egyike. A gyermekjóléti alapellátás célja, hogy hozzájáruljon a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából való kiemelésének megelőzéséhez.

A bölcsődék működését, a gyermekvédelmi feladatok ellátását a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet határozza meg.

Bölcsődénkben 3 éven aluli gyermekek nevelése, gondozása történik. A férőhelyszám összesen 26 fő, a bölcsőde egy gondozási egységgel, azon belül két csoporttal működik. Az egyik csoportban 14 fő, 2 éven felüli gyermek ellátása, míg a másik csoportban 12 fő, két éven aluli gyermek nevelése, gondozása folyik.

Szakmai munka:

A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő munkája, tevékenysége igen sokrétű. Feladata a gyermekek sajátos igényeit figyelembe véve, a nevelés-gondozás egysége, a gyermek személyes adminisztrációjának vezetése, a folyamatos napirend betartása. A gyermekek számára biztosítjuk a koruknak és fejlődésüknek megfelelő, fejlesztő, esztétikus játékokat, a tiszta és higiénikus környezetet, a nyugodt, derűs, szeretetteljes légkört, a biztonságot nyújtó, állandó „saját” kisgyermeknevelőt, amelyek elengedhetetlen feltételei az egészséges érzelmi és szociális fejlődésnek. A kisgyermekkorban kapott ingereknek meghatározó szerepük van a gyermek egész életének alakulásában.

Bölcsődénk nyújtotta szolgáltatások:

- A gyermekek szakszerű nevelése, gondozása.
- Jól összeállított napirend, mely elősegíti az aktív játéktevékenységet, az időjárástól függően a csoportokban illetve a szabadban.
- Kellő mozgáslehetőség biztosítása.
- A gyermekek szókincsének gyarapítása, a helyes beszéd elsajátítása és annak gyakorlása (ének, mondóka, vers, mese, beszélgetés)
- Segítség nyújtás a helyes szokások, szabályok elsajátítása terén, az önállósodási folyamatok „én tudat” kialakulásában.
- A bölcsődei étrend hozzájárul a gyermekek egészséges fejlődéséhez.
- Heti rendszerességgel orvosi ellenőrzés, szükség szerint ellátás, illetve orvosi tanácsadás.
- Prevenció jelleggel egészségnevelés, szülői tanácsadás előadásokkal.
- Havi rendszerességgel családi programok szervezése.

Bölcsődei nevelés, gondozás gyermekvédelmi feladatai

A bölcsődei szakember, bár a jogszabály külön nem nevesíti meg, a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja. Saját tevékenységében köteles jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége

esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén.

A bölcsődei szakember:

- közreműködik a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- hozzájárul bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben levő gyermek felzárkóztatásához,
- észre kell vennie, ha a gyermek fejlődése látszólag indokolatlanul lelassul, megtorpan, fel kell figyelnie a családban jelentkező gondokra, problémákra,
- jeleznie kell, ha a bölcsődei nevelés-gondozás eszközeivel nem tud hatékonyan segítséget nyújtani.

A bölcsődei szakember jelzéssel köteles élni:

- Amikor a gyermek veszélyeztetettségének gyanúja felmerül.
- Amikor a gyermek veszélyeztetettségének mértéke nem megállítható.
- Amikor az észlelt probléma a bölcsődei szakmai eszközökkel nem kezelhető.
- Amikor azonnali intézkedésre van szükség.

Prevenció - Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása, Bűnmegelőzés

Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta kell biztosítani a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőn tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat. Tehát már a bölcsődében is fontos az egészségvédelem és a prevenció, és az ezzel kapcsolatos szokások kialakítása, melynek ebben az életkorban alapozó jelentősége van.

A lelki egészség zavarai hozzájárulhatnak, hogy a gyerekek veszélyeztetetté váljanak mind bűnelkövetés, mind az áldozattá válás szempontjából, ezért különösen fontos a prevenció kisgyermekkorban is. A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja.

Az intézményben ellátott gyermekekről csak a szülők, törvényes képviselők, illetve a hivatalos szervek kaphatnak felvilágosítást. Továbbá a gyermekek és családjuk elérhetőségeiről információt nem adunk ki. A részünkre átadott adatokat csakis arra a célra használjuk fel, amire azt rendelkezésünkre bocsátották (például statisztikához, intézményi nyilvántartáshoz). Ezeket az adatokat más célra történő felhasználás céljából soha semmilyen körülmények között senkinek nem adjuk tovább, azokat minden elvárható módszerrel védjük attól, hogy azok részben vagy egészben illetéktelen kezekbe kerüljenek.

Veszélyeztető tényezők

A korábbi évekhez képest azt tapasztalom, hogy nő, a nehezebb körülmények között élő családok száma, annak ellenére, hogy a bölcsődébe olyan családok gyermekei kerülnek felvételre, akik munkahellyel rendelkeznek, keresőtevékenységet folytatnak.

A Gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma kiugróan nem változott a vizsgált években, jellemzően 2-3 fő. (1. táblázat)

1. táblázat: Gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszámának alakulása

Gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak létszáma	
Év	Fő
2014	2
2015	5
2016	3
2017	2
2018	1

A hátrányos helyzetben lévő családok száma viszont nőtt a korábbi évekhez képest. Míg 2014-ben és 2015-ben nem került bölcsődei felvételre hátrányos helyzetben lévő gyermek, a 2018-as évben viszont 5 fő gyermeknek igényelték a bölcsődei ellátást. (2. táblázat)

2. táblázat: Hátrányos helyzetben lévő gyermekek száma

Hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	
Év	Fő
2014	0
2015	0
2016	1
2017	1
2018	5

A nagycsaládban élő gyermekek száma sem változott jelentősen, az elemzett években átlagosan 3- 4 fő gyermek bölcsődei ellátása történt. (3. táblázat)

3. táblázat: Nagycsaládban élő gyermekek létszáma

Nagycsaládban élő gyermekek létszáma	
Év	Fő
2014	2
2015	4
2016	3
2017	4
2018	5

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a hátrányos helyzetben lévő és a nagycsaládban nevelkedő gyermekek szülei/törvényes képviselői mentesülnek a gondozási díj

befizetése alól, valamint ingyenesen vehetik igénybe a bölcsődei gyermekétkeztetést. Ezek a kedvezmények enyhítenek a családok mindennapos terhein.

Bölcsődénkben a felvétel során előnyben részesítjük a gyermeküket egyedül nevelő családokat. (4. táblázat) Ez a tényező szintén nehezíti a családok, így a bölcsődénkben nevelt gyermekek mindennapjait. A táblázatban jól látható, hogy egyre több a gyermeküket egyedül nevelő családok száma a korábbi évekhez viszonyítva.

4. táblázat: *Gyermeküket egyedül nevelő családok száma*

Gyermeküket egyedül nevelő családok száma	
Év	Fő
2014	1
2015	2
2016	3
2017	2
2018	5

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé tett jelzések, esetmegbeszélések

2018 évben egy esetben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kérelme alapján került bölcsődei felvételre egy fő gyermek, aki a Szolgálat gondozásában állt.

A korábbi évekkel ellentétben – melyekben nem kellett jelzéssel élnem – a 2018. év folyamán egy esetben kellett jeleznem a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, mely esetben egy bölcsődei gondozásban részesülő gyermek veszélyeztetettsége, elhanyagolása merült fel. Megtett intézkedés a probléma megoldására: A gyermek folyamatos megfigyelése, kapcsolatfelvétel a gyermek gondviselőjével, a bölcsőde orvosával és a családsegítővel.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai rendszeresen szerveznek szakmaközi megbeszéléseket, biztosítva ezzel a jelzőrendszer működését. Így koordinálni tudja azon szakemberek együttműködését, akik Lajosmizsén bármilyen formában, munkájuk révén kapcsolatba kerülnek gyermekekkel és családokkal. Hasznosnak ítélem ezeket a megbeszéléseket, találkozókat, hiszen így betekintést nyerhetek más intézmények, más korosztályt érintő problémáiba. Tapasztalhatom a jelzőrendszer jó működését, hiszen a felmerülő problémákra a legtöbb esetben azonnal megoldást találnak, illetve kínálnak a szakemberek. 2018. évben a Szolgálat által szervezett szakmaközi megbeszéléseken minden alkalommal részt vettem.

Gyermekvédelmi munka

Igyekszünk a szülőket a megfelelő információkkal ellátni, amelyek a családok segítségét irányozzák elő. Például, hogy hová, kihez fordulhatnak segítségért egy felmerülő probléma esetén. A bölcsődébe bekerült családokat ösztönözzük a segítségnyújtásra, olyan formában, hogy arra kérjük őket, hogy a kinőtt ruhaneműket, a megunt játékokat ajánlják fel a bölcsődének, így mi ezeket a legmegfelelőbb helyre juttatjuk el, azokhoz a bölcsődébe bekerült családokhoz, ahol ezzel is tudjuk segíteni a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket.

A hátrányos helyzetű gyermekek számára megkülönböztetés nélkül próbálunk segítséget nyújtani. Azonos bánásmódban, figyelemben, szeretetteljes odafordulásban részesítjük őket. A különbség talán abban figyelhető meg, hogy a fejlesztésük, gondozásuk,

nevelésük – persze a korosztálynak és az érettségüknek, fejlettségüknek megfelelően – célzatosabb. Tapasztalatom szerint ezek a gyermekek jobban igénylik a felnőttek testközelségét, társaságát, a közös játékot, figyelmet. Ezen igények, ha megfelelően kielégülnek, akkor könnyebben indulnak el az önállósodás útján, mindenféle – a korcsoportnál jellemző - lemaradás nélkül. Gondozásuk során nagyobb figyelmet igényelnek a kisgyermeknevelőjüktől annyiban, hogy a testi higiéniára kifejezetten figyelnek és kitérnek.

Nem csak az intézményünkbe bekerült gyermekeknek próbálunk segítséget nyújtani, hanem minden évben részt veszünk a Lajosmizsei Család- és Gyermejjóléti Szolgálat által szervezett Cipősdoboz akcióban, illetve egyéb gyűjtések alkalmával is próbálunk segítséget nyújtani. Például a szülőktől kapott, de a bölcsődében már nem használatos gyermekruhákat felajánljuk és átadjuk a Szolgálat munkatársainak.

A bölcsődében odafigyelünk, nyomon követjük, rendszeresen dokumentáljuk a gyermekek megfelelő fejlődését. Amennyiben rendellenességet, vagy egyéb problémát észlelünk, felvesszük a kapcsolatot a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve jelzéssel élünk a védőnők és a bölcsőde orvosa felé.

A bölcsődénk alapelvei a kölcsönös nyitottság, az együttműködés, a bizalom, az őszinte érdeklődés a családok iránt, hiszen ezzel kezdődik a gyermekek megismerése, a bölcsődei nevelés, gondozás megtervezése. Arra törekszünk, hogy a felvételre kerülő gyermekek a koruknak megfelelő, legjobb ellátásban részesüljenek. Ehhez, nélkülözhetetlen a megfelelő végzettséggel és hivatástudattal rendelkező szakemberek munkája, akik a szaktudásukkal és hozzáállásukkal az emberi kiteljesedés alapjait nyújtják a bölcsődéseink számára.

3.d.) A Fekete István Sportiskolai Általános Iskola Felsőljosi Tagintézményének beszámolója a gyermekvédelmi tevékenységről:

(Készítette: Osbáth Barna – tagintézményvezető /Tóth Hajnalka– gyermekvédelmi felelős)

Helyzetkép:

Iskolánk létszáma 69 fő. Veszélyeztetett tanulónk nem volt. Hátrányos helyzetű 1 tanulónk, halmozottan hátrányos helyzetű 1 tanulónk. 11 BTMN kategóriába sorolt tanulónk van és 5 gyermek pedig SNI besorolást kapott. A tanulók a határozatok alapján megkapják az előírt, szakemberek által biztosított fejlesztéseket.

A gyermekeket leginkább veszélyeztető tényezők:

Iskolánkban nincs veszélyeztetett tanuló. A szülők együttműködőek a pedagógusokkal, bátran mernek tanácsokat kérni tőlük, ezeket a tanácsokat meg is fogadják.

Minden tanévben tartunk jótekonysági ruhabörzét, ahol szinte fillérekért juthatnak szülők és gyermekek is ruhákhoz.

A jelző rendszer működésének értékelése:

Az évközi jelzőrendszeri megbeszéléseket rendkívül hasznosnak tartom. Ebben a tanévben 5 szakmaközi megbeszélésen vettem részt.

Jelzéssel 2018-ban nem éltem a Szolgálat felé. Nem volt szükség intézkedésre kiskorú védelmével kapcsolatban, illetve nem tapasztaltam eddig semmiféle olyan problémát, ami miatt kellett volna intézkedni.

Rendőrség vonatkozásában

Szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetett 18 év alatti nem volt 2018-ban.

Drog, vagy drognak nem minősülő egyéb szer használatáról nincs tudomásom az iskolás gyermekek körében.

Az oktatási és nevelési intézmény vonatkozásában a hátrányos helyzetben lévő gyermekek érdekében tett lépések:

A hátrányos helyzetű gyermekek 100% - a napközis ellátásban részesül, így napi háromszori étkezés biztosítva van, ezért az ellátásért 50 %-os térítési díjat fizetnek.

Ruhagyűjtést szervezünk, a rászoruló gyermekek kapják meg a begyűjtött, jó állapotban lévő ruhákat, cipőket.

A tankönyvtámogatás rendjéről szóló törvény szerint az arra rászorulóknak ingyenes tankönyveket kapnak.

Úszótábort és a nyári napközi ellátást anyagilag segíti Felsőlajos Község Önkormányzata. A nyári napközbeni ellátás azoknak a szülőknek nyújt segítséget, akik a nyári szünetben nem tudják gyermekük felügyeletét biztosítani. A gyermekek az iskolában hétköznapi reggel fél 8-tól délután 5-ig tartózkodhatnak, ahol 3-szori étkezést biztosítunk számukra.

Az osztálykirándulásokon minden tanuló részt vesz. Ezek alkalmával olyan élményeket kapnak a gyerekek, amelyeket a szülők nem tudnak megadni. Amennyiben az anyagiak befizetése problémát jelent, osztálypénzből támogatják annak a gyerekeknek a kirándulását.

Szakköreink ingyenesek, így nem zárjuk ki azokat a gyerekeket, akik szeretnék tovább fejleszteni tudásukat, képességeiket, de anyagilag a szülő nem bírja fizetni.

Iskolánkban működő Közkönyvtár szolgáltatásai ingyenesek, így mindenki számára biztosítani tudjuk a művelődés lehetőségét könyvek, folyóiratok, hanghordozók, VHS, CD, DVD formátumú anyagok, valamint az internet és a számítástechnika lehetőségeit kihasználva.

4.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Felsőlajoson

*(Készítette: Szivós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)*

Az elmúlt évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés nem volt.

5.) Jövőre vonatkozó elképzelések, javaslatok

A jövőre vonatkozó elképzeléseket, javaslatokat a beszámoló elkészítésében résztvevő intézmények, szervek által készített beszámolók részletezik.

6.) A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrség gyermekjóléti tevékenységéről - **Felsőlajos**
(Készítette: Becsei Gábor c. r. őrgy.)

A rendőrség munkája során a leginkább a családon belüli erőszak – szülők veszekedése - során jelenlévő gyermekek kerülnek veszélyeztetett helyzetbe, továbbá a fiatalkorú bűnelkövetők, valamint a kiskorú sértettek. Ezen esetekben, írásban teszünk jelzést a szolgálat felé.

A jelzőrendszeri konferenciák, megbeszélések hasznosak az új ismeretanyag elsajátításra, az információ cseréjére, a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésére, okának megszüntetésére.

A településen fiatalkorú bűnelkövető, illetve kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény 2018 évben nem volt.

A rendőrség álláspontja szerint a lehetőségekhez mérten igen jól működik a Gyermekjóléti Szolgálat, de a továbbiakban is szükségesek a közös szolgálatok, és az esetmegbeszélések.

Felsőlajos településen kitűnő a kapcsolat Rendőrség és az önkormányzat között, továbbá nagyon jó kapcsolatot ápol és közös szolgálatot lát el a helyi polgárőrökkel, amely a terület közbiztonságát jelentős mértékben javítja.

A rendőrség részéről javaslat nincs a gyermekvédelemmel kapcsolatban.

7). A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogpreevenció stb.)

Az Iskoláért, Gyermekekért Alapítvány 2012-ben jött létre a felsőlajosi gyermekek tanulási feltételeiknek javítása, kulturális-szabadidős tevékenységeiknek támogatása céljából. Az alapítvány támogatásával kirándulások, táborok, egyéb szabadidős programok valósulnak meg. Az alapítvány hozzájárul tanulmányi és egyéb versenyek megszervezéséhez is.